

Centraal Planbureau

Staatsbalans: zorg en pensioenen

Casper van Ewijk

CPB

Universiteit van Amsterdam

Conferentie "Financiële risico's
voor het Rijk"

Ministerie van Financiën

12 september 2011

Algemeen

- Toezicht op overheidsfinanciën vereist:
 - nationale rekeningen (CBS)
 - budgettaire prognoses (CPB)
 - > korte termijn
 - > lange termijn
 - inzicht in juistheid cijfers (staatsbalans/Rekenkamer)

Stresstest voor overheden

- Urgent i.v.m. EU schuldencrisis
- Inzicht in financiële verplichtingen van de overheid
 - niet alleen formele schuld
 - maar ook complexe transacties: garanties, verzekeringen, swaps etc.
- Stresstest van de overheidsfinanciën
 - voor impliciete verplichtingen en vorderingen
 - bijv. belastingclaim op pensioenvermogens
 - maar ook 'bail out' van banken (en landen....)

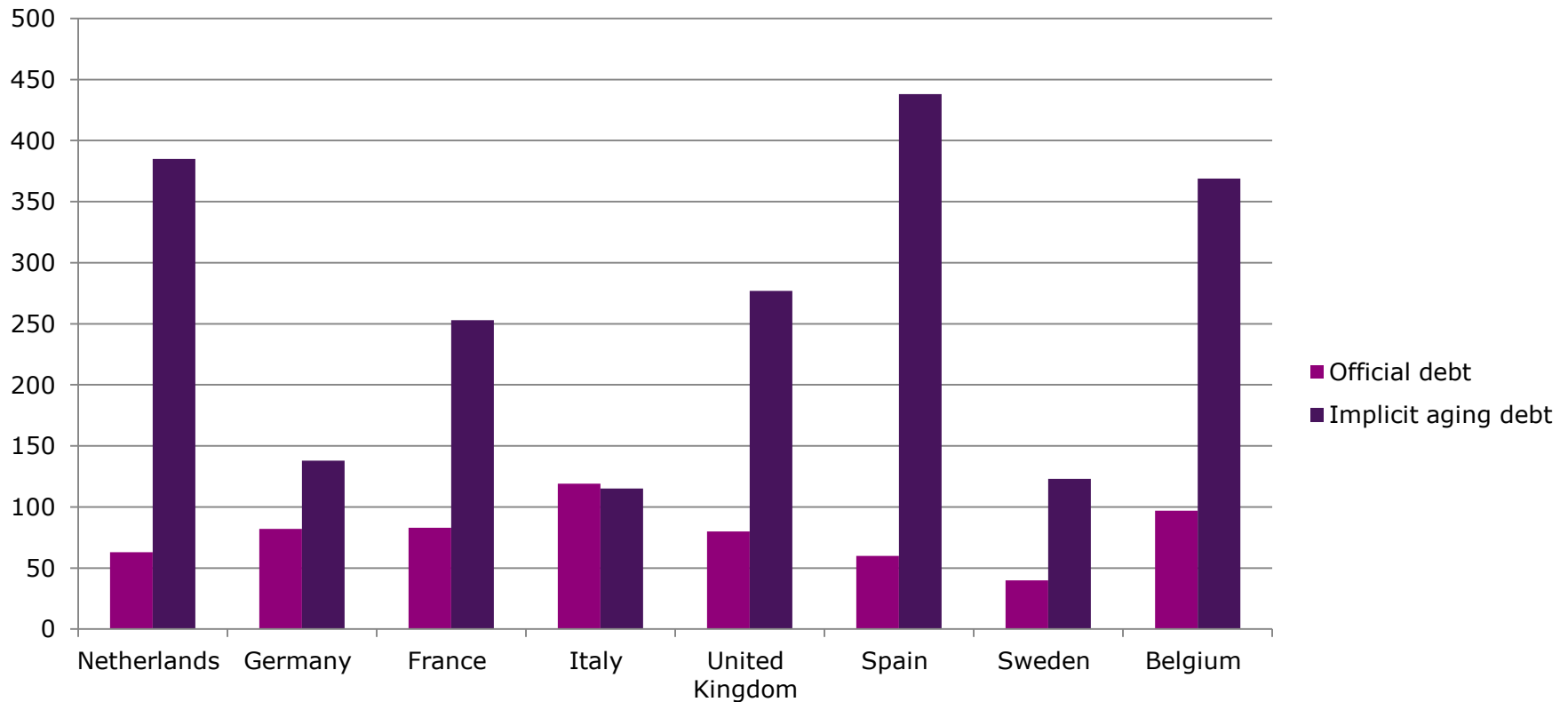
AOW en zorg voor de overheidsbalans

- burden of ageing
 - public pension (AOW) + 3.6% GDP
 - health care + 4.5% GDP
- revenues
 - taxes on pensions + 3.2 % GDP
 - natural gas - 1,4% GDP
 - other + 3.0% GDP
- Total effect on government surplus - 3.3% GDP

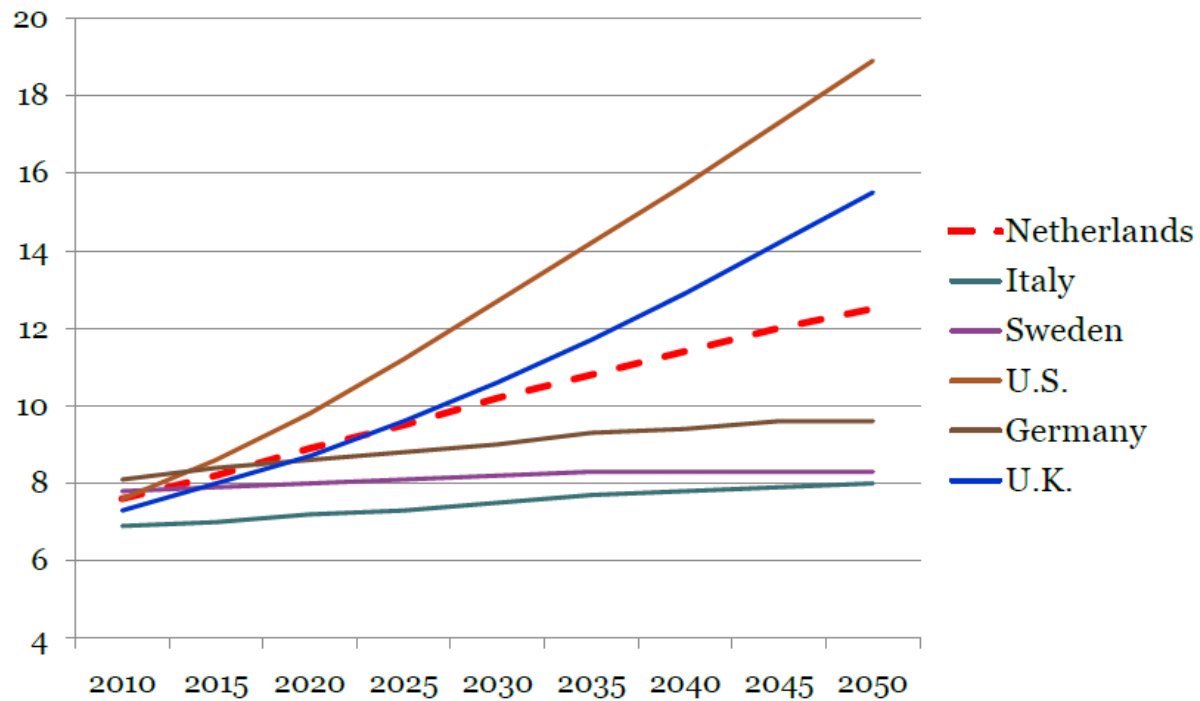
Toekomstige schuld van vergrijzing belangrijke factor in EU schuldencrisis (% BBP)

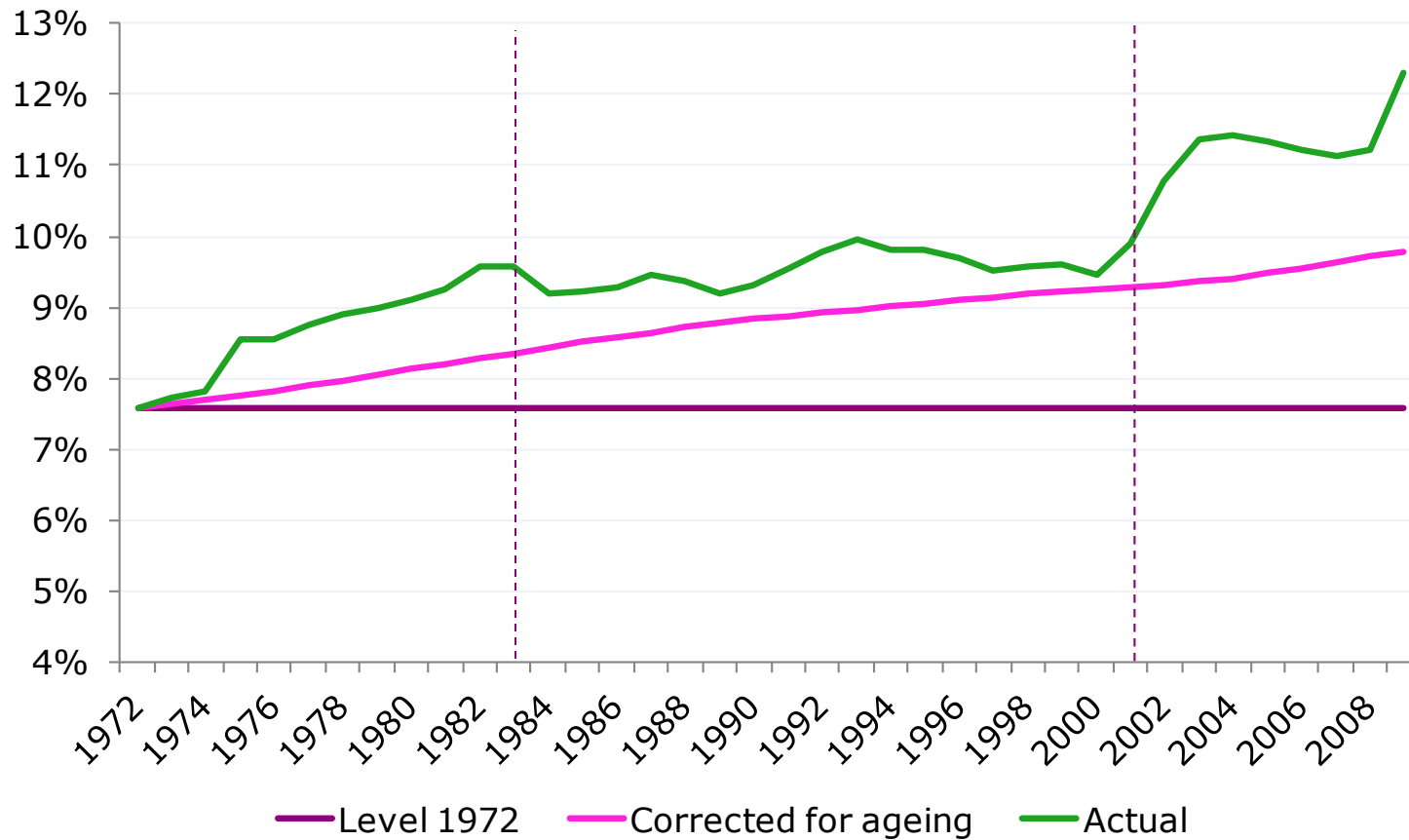
Zorgkosten groeien

IMF projected public spending for health care: 2010-2050

Maar tempo is onzeker (% BBP)

Tot slot

- Moet de overheid net als pensioenfondsen de beloofde pensioenen op de balans zetten?
- Moet de overheid risico's mijden?
- Inzicht in risico's voor overheid?
- Nee, liever 'doorrekenen' door instanties als CPB voor NL en AWG (Ageing Workgroup) voor EU
- Nee, integendeel. De overheid moet macro-economische risico's op de balans nemen en herverdelen tussen generaties, bijv. langlevenrisico en aandelenrisico's
- Transparantie door waardering en meer algemeen stresstest